

Peter Freestone
David Evans

FREDDIE MERCURY

Důvěrné
vzpomínky
na geniálního
hudebníka

Freddie Mercury

Freddie Mercury

*Důvěrné vzpomínky
na geniálního hudebníka*

Peter Freestone

David Evans

sloart

This translation of Freddie Mercury – An intimate memoir by the man who knew him best, first published in 2001, is published by arrangement with Omnibus Press of 14-15 Berners Street, London W1T 3LJ, England.
Copyright © 1998 Peter Freestone & David Evans
Copyright © 2001 Omnibus Press (A Division of Music Sales Limited)
Translation © Zlatuše Sůvová 2010, 2023
Czech edition © Nakladatelství Slovart, s. r. o., Praha 2023
Cover Photo © Suzie Gibbons / Redferns / Getty Images

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, uložena ve vyhledávacím systému či šířena jakýmkoliv způsobem (elektronicky, mechanicky, kopírováním, nahráváním či jinak) bez předchozího svolení majitelů autorských práv.

Z anglického originálu

Freddie Mercury – An intimate memoir by the man who knew him best
vydaného nakladatelstvím Omnibus Press v Londýně v roce 2001

přeložila Zlatuše Sůvová

Editor Jan Pavel

Vydalo Nakladatelství Slovart, s. r. o., v Praze roku 2023

Obálka Oleg Kolomijec

Sazba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tisk FINIDR, s. r. o., Český Těšín

ISBN 978-80-276-0353-4

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.cz

Tato kniha je věnována mé matce Olze a mému otci Lesliemu, kteří mě vždy nechali žít svůj vlastní život a stáli po mém boku, když jsem je nejvíc potřeboval. Protože smrt mé matky přišla ve stejné době, kdy jsem se staral o Freddieho, tak je tato kniha jistým způsobem i památkou na ni.

ÚVOD

28. listopadu 1995 až 10. října 1997

„Žil jsem pro umění, žil jsem pro lásku.

Proč mi Bůh takto odplácí...?“

Tosca, druhé dějství, Giacomo Puccini

V *Sunday Times* byly 24. září 1995 uveřejněny žebříčky největších úspěchů na uměleckém poli. Zahrnovaly také tabulku oblíbených hudebních umělců a největších hudebních umělců. Mezi nejoblíbenějšími se jméno Freddie Mercury objevilo na desátém místě ve společnosti Elvise Presleyho, The Beatles nebo Eltona Johna. V kategorii největších hudebních umělců, která zahrnovala stejně jako v prvním případě Elvise Presleyho nebo The Beatles, se Freddie umístil na pátém místě a porazil i Eltona Johna.

Během svého života Freddie obdivoval jak Elvise Presleyho, tak Johna Lennona, díval se na ně téměř jako na hrdiny. Nikdy by si nepomyslel, že po své smrti bude patřit do stejné ligy jako oni. A v říjnu 1979, kdy jsem poprvé dostal nabídku pracovat s Queen, mě ani nenapadlo, že já budu spojován s člověkem, kterého uznávám jako nejlepšího skladatele konce dvacátého století.

Trávil jsem s Freddieem po dvanáct let každý den, plnil jsem velké množství různých rolí, které nakonec vyústily do

funkce jeho osobního asistenta. Byl jsem šéfkuchařem, číšníkem, komorníkem, sluhou, tajemníkem, uklízečem, hlídačem dětí (a to dítě byl on), vlastně děvečkou pro všechno. Nakupoval jsem pro něj potraviny i umění, procestoval jsem s ním svět, prožíval jsem jeho úspěchy a pomáhal mu, když bylo nejhůř. Viděl jsem téct šampaňské proudem a viděl jsem ho na dně. Když bylo potřeba, plnil jsem také roli bodyguarda. V posledních měsících jeho života jsem patřil k jeho ošetřovatelům.

A byl jsem nepochybně jedním z jeho nejbližších přátel.

Jsem jedním z hrstky lidí, kteří měli to štěstí být svědky zrození většiny jeho práce, od nápadu až po provedení. Při tvorbě hudby jde o víc než jen o napsání textu a přiřazení not na papír. Mnohem víc znamená vnímání hudby, cit a smysl a Freddie byl v tomto případě vždy plný inspirace.

Když jsem se pustil do psaní této knihy, uvědomil jsem si ohromnou zodpovědnost za to, jak pravdivě vyličím Freddieho jako umělce i jako obyčejného člověka. Chci ukázat, že je toho mnohem víc, než bylo dosud napsáno. Chtěl bych také vyvrátit některé mýlky, ať už z novin nebo z vydaných biografí, které nepochybně někdo napsal v dobrém úmyslu, ale o někom, koho vlastně vůbec neznal. Při samotném psaní jsem si velice brzy uvědomil, že ten, o kom píšu, byl jednou z nejkomplicovanějších osob, se kterou jste se kdy mohli setkat. Stejně tak jsem ale zjistil, že ve skutečnosti byl také jen člověkem jako my všichni ostatní. Pevně doufám, že při čtení této knihy najdete to, co se nacházelo skutečně uvnitř tohoto skvělého a jedinečného člověka.

Většina lidí na celém světě si už přečetla všechno o Freddieho začátcích, o tom, co a jak dělal, ale hodně lidí, se kterými se setkávám, se mě ptá: „Jaký byl Freddie ve skutečnosti?“

Doufám, že touto knihou zodpovím většinu jejich otázek. Nemyslím si, že je někdo schopný znát sto procent ze života někoho druhého, a tak si ani já nebudu činit nárok na sepsání něčeho definitivního. O čem je tedy mé vyprávění? Chtěl bych vám co možná nejvíce přiblížit Freddieho život a představit ho jako obyčejného člověka a zároveň jako génia.

Peter Freestone
Londýn 1995–1998

PŘEDMLUVA

Hned na začátku mě napadlo sestavit seznam všech lidí z Freddieho okolí, o kterých je zmínka v této knize, aby se každý čtenář lépe orientoval a dozvěděl se, jakou roli hrají v našem příběhu.

A

Princ Andrew *fanoušek baletu*

Thor Arnold *ošetřovatel, přítel a důvěrník*

James Arthurs *obchodník a dlouholetý přítel v New Yorku*

Debbie Ash *herečka*

Jane Asher *herečka*

Gordon Atkinson *Freddieho praktický lékař*

Mary Austin *dlouholetá přítelkyně*

B

Roy a Barbara Thomson Baker *producent s manželkou*

Tony Bastin *milenec*

Jim a Claudia Beach *Queen manažer s manželkou*

Stephanie Beacham *herečka*

Martin Beisly *expert na umění v aukční síni Christie*

Rupert Bevan *zlatič rámu obrazů a restaurátor nábytku*

Debbie Bishop *herečka a zpěvačka*

David Bowie *skladatel, muzikant, důvěrný přítel*
 Bryn Bridenthal *spojenec v Elektra Records, Los Angeles*
 Dieter Briet *psychoterapeut*
 Briony Brind *prima balerína*
 John Brough *zvukař a obětní beránek*
 Kim Brown *manželka Pete Browna, bývalého manažera Queen*
 Michael Brown *vedoucí kostymérny Královského baletu*
 Jackie Brownell *pracovnice v Elektra Records, Los Angeles*
 Bomi a Jer Bulsara *rodiče Freddieho*
 Joe Burt *kytarista a bývalý přítel Mary Austin*

C

Carlos Caballé *manažer, umělec*
 Montserrat Caballé *operní diva a přítelkyně*
 Montsy Caballé *vnučka Montserrat, osobní asistentka*
 Piers Cameron *otec dvou dětí Mary Austin, malíř pokojů*
 Ruppert Cavendish *prodejce nábytku*
 Annie Challis *manažerka nahrávací společnosti, přítelkyně*
 David Chambers *krejčí*
 Charles the Canadian *milenec*
 John Christie *herec, kolega Dave Clarka, přítel*
 Dave Clark *popová hvězda 60. let, divadelní producent a přítel*
 Trevor Clark *manažer nočního klubu a přítel*
 Roger a Kashmiria Cooke *Freddieho sestra se svým manželem*
 Carolyn Cowan *maskérka*

D

Gordon Dalziel *šofér*
 Jo Dare *zpěvačka*

John Deacon *baskytarista, člen Queen*
Derek Deane *přední tanečník v Královském baletu*
Denny *kadeřník a přítel*
Jim Devenney *zvukař*
Richard Dick *barman a milenec*
Anita Dobson *herečka, partnerka Briana Maye*
Rudi Dolezal *producent a režisér, přítel*

E

Wayne Ealing *přední tanečník a přítel*
Ken a Dolly East *vedoucí manažeři nahrávací společnosti
EMI*
Eduardo – „Venezuelan“ *milenec*
Gordon Elsbury *televizní režisér pořadu Top Of The Pops*
Kenny Everett *DJ, komik, přítel*

F

Joe Fanelli *kuchař, milenec a přítel, poslední ošetřovatel*
Pam Ferris *herečka*
Tony Fields *americký tanečník a herec*
Michael Fish *módní návrhář, manažer nočního klubu*
Leslie Freestone *můj otec, majitel pohřebního ústavu*

G

Brian Gizzard *lékař*
David Geffen *manažer nahrávací společnosti*
Bob Geldof *zpěvák, skladatel, organizátor
dobročinných akcí*

Boy George *zpěvák, skladatel, umělec*
Terry, Sharon a Luke Giddings *členové bezpečnosti, řidiči
přátelé*
Julie Glover *zástupce Jima Beache v Queen Production*
Harvey Goldsmith *pořadatel koncertů a akcí*
Bruce Gowers *režisér*
Richard Gray *umělecký vedoucí*

H

Tony Hadley *zpěvák, skladatel*
Graham Hamilton *šofér a přítel*
Gary Hampshire *šofér*
Sarah Harrison *módní konzultantka a přítelkyně*
Stephen Hayter *majitel nočního klubu*
Peter Hince (Ratty) *člen týmu Queen na turné*
Jeniffer Holliday *zpěvačka a herečka*
George Hurrell *fotograf*
Jim Hutton *pánský kadeřník a milenec*
Sally Hyatt *asistentka Queen Production*

J

Michael Jackson *zpěvák, skladatel, umělec*
Elton John *zpěvák, skladatel, umělec a přítel*
Peter Jones *šofér*

K

Petra von Katze *bývalý přítel*
Trip Khalaf *zvukař*

Tony King *manažer a přítel*
Winnie Kirchberger *restauratér a milenec*

L

Debbie Leng *herečka, partnerka Rogera Taylora*
Carl Lewis *americký atlet*
John Libson *účetní*
Sir Joseph Lockwood *manažer nahrávací společnosti,
učitel*

M

Rheinhold, Ingrid a John Frederick Mackovi
nahrávací producenti a přátelé
David Mallet *režisér*
Fred Mandel *hráč na klávesy*
Diego Maradona *fotbalista*
Brian May *kytarista, člen Queen*
Donald McKenzie *přítel*
Roxy Meade *zástupce tisku a přítel*
Bhaskar Menon *manažer nahrávací společnosti*
Robin Moore-Ede *návrhář interiérů*
Mike a Linda Moran *skladatel, muzikant, producent
a přítel s manželkou*
Peter Morgan *milenec*
Diana Moseley *návrhářka kostýmů a přítelkyně*
Graham Moyle *lékař ve Westminsterské nemocnici*
Russel Mulcahay *režisér*
John Murphy *člen posádky American Airlines, přítel*
Nina Myskow *publicistka a přítelkyně*

N

Anna Nicholas *herečka a přítelkyně*

Lee Nolan *číšník a přítel*

Gary Numan *muzikant*

David Nutter *fotograf, přítel*

O

Terry O'Neill *fotograf*

P

Elaine Page *zpěvačka a přítelkyně*

Rudi Patterson *umělec a přítel*

Christopher Payne *expert na nábytek v Sotheby*

Yasmin Pettigrew *herečka a přítelkyně*

Mary Pike *uklízečka*

Tony Pike *hoteliér*

Paul Prenter *osobní manažer a bývalý přítel*

Peter Pugson *obchodník vínem, přítel Jima Beache*

R

Kurt Raab (Rebecca) *umělec*

Bill Reid *milenec*

John Reid *manažer a přítel*

Tim Rice *textař a přítel*

Cliff Richard *zpěvák, umělec*

Dave Richards *producent*

Howard Rose *organizátor koncertů v Severní Americe*

Hannes Rossacher *režisér*

S

- Pino Sagliocco *organizátor koncertů ve Španělsku*
 Amin Salih *účetní*
 Joe Scardili *člen posádky American Airlines, přítel*
 Jane Seymour *herečka*
 Wayne Sleep *přední tanečník a bývalý přítel*
 Lord Snowdon *fotograf*
 Gladys Spier *uklízečka*
 Billy Squier *zpěvák, skladatel, muzikant a přítel*
 Rod Stewart *zpěvák*
 Gerry a Sylvia Stickells *manažer na turné s manželkou, přátelé*
 Peter Straker *zpěvák, herec, přítel*
 Phil Symes *zástupce tisku*
 Barbara Szabo *účetní*

T

- Gail Taphouse *sólista Královského baletu*
 Mr. Tavener *zedník, stavitel*
 Chris Taylor (Crystal) *člen týmu Queen na turné*
 Dominique Taylor *manželka Rogera Taylora a přítelkyně*
 Elizabeth Taylor *herečka*
 Gavin Taylor *režisér*
 Roger Taylor *bubeník, člen Queen*
 Baroness Francesca von Thyssen *baronka a přítelkyně*
 Douglas Trout *kadeřník a bývalý přítel*

V

- Barbara Valentin *herečka a přítelkyně*
 Vince *barman, milenec*

Paul Vincent *kytarista*

W

Clodagh Wallace *manažer a přítel*

Misa Watanabe *manažer japonského hudebního
nakladatelství, přítel*

David Wigg *novinář a bývalý přítel*

Margie Winter *uklízečka*

Stefan Wissnet *kytarista*

Carol Woods *herečka a zpěvačka*

Y

Susannah York *herečka*

Richard Young *fotograf a přítel*

Z

Brian Zellis (Jobby) *člen týmu Queen na turné*

KAPITOLA 1

Všechno to začalo v roce 1973.

Poprvé jsem viděl Freddieho v restauraci Rainbow Room v obchodě Biba na Kensington High Street v Londýně.

Rainbow Room, Duhová místnost, byl umělecky řešený taneční sál s překrásným štukovaným stropem, ve kterém různé nasvícení způsobovalo světelné efekty a odrazy duhového spektra barev – odtud také jeho název. Freddie byl tímto stropem tak fascinován, že ho to dokonce později ovlivnilo při navrhování stropu ve svém domě.

Tehdy jsem přišel do Rainbow Room se svou přítelkyní Pamelou Curtisovou po dlouhém odpoledni stráveném nakupováním. Biba byl jedním z těch obchodů, kde není nutné si pokaždé něco koupit, ale vždycky se prostě musíte podívat do každého kouta, abyste zjistili, co se změnilo od vaší poslední návštěvy. Freddie zde popíjel odpolední čaj se svou přítelkyní Mary Austinovou, která v té době v obchodě pracovala. Přestože jsem tehdy měl velice malý přehled o současné muzice, Freddie mě upoutal na první pohled, vyčníval mezi ostatními. Queen v roce 1973 ještě nebyli dostatečně známí, ale Freddie jako jedna z nově se rodících rockových hvězd působil neuvěřitelně sebejistě, už tehdy věděl, že čas jejich slávy brzy přijde.

Freddieho charisma okamžitě zaplnilo celý prostor. Se svými dlouhými černými vlasy, oblečen do krátkého kožešinového

kabátu a usazen ve velkém světlém sedadle připomínajícím lasturu poutal pozornost všech přítomných lidí. Samozřejmě jsme se tehdy ještě neseznámili, vlastně jsem se s Freddiem setkal až na konci roku 1979. Během té doby se z něj stala světoznámá osobnost, znal ho téměř každý, procestoval svět. Já jsem tehdy přijímal práci v proslulé Královské opeře v Covent Garden a také v šatně Královského baletu, se kterým jsem později cestoval po Kanadě, Severní Americe, Mexiku a Řecku.

Ale ještě než se pustím do vyprávění o Freddieho životě, měl bych napsat pár slov o sobě. Přestože jsem se narodil v Carshaltonu v Surrey, v Anglii jsem zůstal pouze do svých šesti let. Společně se svým starším bratrem Leslieem jsem dalších pět let strávil na internátní škole v jižní Indii v Ootacamundu, což byla tehdy jedna z nejvyhledávanějších horských ozdravoven ležících mezi čajovými plantážemi Nilgiri Hills. Jinak domov, pokud se to tak dá nazvat, jsem měl v Kalkatě v hotelu, který vlastnili mí rodiče. Ano, nazývám to domovem, i když jsem tam každoročně trávil pouze dva měsíce o prázdninách. Zde je patrná první shoda s Freddieho životem za dob studií v Indii, ale oproti němu jsem měl to štěstí vidět své rodiče tři měsíce v roce, jelikož většinou za mnou a bratrem přijeli na návštěvu už v květnu během velikonočních prázdnin.

Když mi bylo jedenáct, jeli jsme na půl roku do Anglie, ale během té doby byl otec svým bratrem přemluven, abychom se do Indie už nevraceli. Několik let jsem jeho rozhodnutí litoval, ale na druhou stranu, kdybychom se tehdy vrátili, nemohla by vzniknout tato kniha. Vzdělání jsem pak dokončil na střední škole Isaaca Newtona v Severním Kensingtonu a stejně jako většina dětí jsem si musel i já sehnat víkendovou práci. Nejdříve to bylo asistování mlékaři, později jsem se stal víkendovým dozorcem v jednom malém obchodě.

Jelikož se moje kvalifikace stále zvyšovala, po škole jsem v práci zůstal a nastoupil tam na plný úvazek. Pracovní doba byla ale od devíti do pěti a já se po nějaké době začal po večerech přišerně nudit. Ovšem pouze do okamžiku, kdy mi jeden kamarád z práce navrhl, abych se k němu připojil při občasných výpomocích v Královské opeře. V dubnu 1975 jsem už oblékal členy pánského operního sboru a shodou okolností jsem už tehdy viděl Montserrat Caballé ve Verdiho opeře *Il Trovatore*. To jsem samozřejmě ještě nemohl tušit, jakou roli bude hrát v mém dalším životě.

Během školních let jsem jakoukoliv domácí kompozici směřoval ke stylu a zvuku Wagnera. Tenkrát jsem měl k dispozici stereogram, gramofon a rádio, což jsem kombinoval, jak se dalo. V té době jsem neměl moc vlastních desek, ale všechny se tehdy ubíraly víc ke klasické hudbě než k popu, přesto nemohu s určitostí říci, kdy se ta láska ve mně probudila. Wagnerova hudba pro mě musela být hodně inspirující, plná dramatu a vzrušení, což mi dalo impuls k vytvoření vlastní verze pohádek *Správná pitka (Famous Five)* od Enid Blytonové. Pomalu jsem cítil, že můj život potřebuje trochu okořenít.

V roce 1977 jsem už pracoval v šatně Královského baletu na plný úvazek. Tehdy v říjnu se konala charitativní akce pro postižené děti pořádaná Deanem a Waynem Ealingem z Royal Ballet. Byl to právě Wayne, který nabídl Freddiemu účinkování na konci show. Jejich setkání zprostředkoval sir Joseph Lockwood, manažer nahrávací společnosti EMI a člen vedení Royal Ballet.

Poprvé jsem byl představen Freddiemu Mercurymu právě v šatně Královského baletu v Royal Opera, kde byly umístěny všechny kostýmy pro celé představení. Já jsem tam měl na starosti jejich opravy a dodržování pořadí výměn během show.

Freddie přišel s Paulem Prenterem, aby se našlo vhodné oblečení pro večerní představení, protože jeho účinkování vyžadovalo velice rychlé převlečení přímo na jevišti. Tady nebyl prostor pro chybu. Již dříve zkoušel s členy Královského baletu, ale nyní to mělo být poprvé, co se měl objevit na prknech samotné Královské opery.

Freddieho vystoupení bylo oznámeno těsně předtím, než přišel na scénu ve své kožené čepici a bundě, aby poprvé veřejně zazpíval „Crazy Little Thing Called Love“. Když píseň skončila, tanečníci ho pak přímo na jevišti převlékli do stříbrně zdobeného trikotu, pak s nimi pokračoval v nastudované choreografii, a za doprovodu „Bohemian Rhapsody“ byl dokonce několikrát vyhozen do vzduchu. To bylo poprvé, co jsem slyšel jeho písničky, ale později to už nikdy nebylo při podobně neobvyklé příležitosti. Při živých vystoupeních s Queen hrával většinou na kytaru nebo na piano.

Bylo to asi kvůli mé spolupráci s baletem, že jsem byl po skončení představení pozván na jejich párty. A zde jsem také poprvé s Freddiem mluvil, ale naše konverzace nebyla delší než pár vět. Víc jsem se zapovídal s Paulem Prenterem, který byl v té době osobním manažerem Freddieho a Queen. Jak jsem později zjistil, musel jsem asi udělat dobrý dojem.

Paul Prenter byl velmi milý a klidný člověk ze Severního Irsku, ale stejně jako většina jeho krajanů se dokázal pořádně rozčílit a dát tak průchod svému prudkému a výbušnému temperamentu. Pamatuju si, jak někteří lidé zakusili tu druhou stránku pana Prentera a se zlou se potázali. Já osobně jsem to zažil snad jen jednou nebo dvakrát.

O dva týdny později volal Paul Michaelu Brownovi, vedoucímu kostymérny Královského baletu, protože sháněl někoho, kdo by mohl jet s Queen na šestitýdenní turné po Anglii a starat